

heller ikke den Forbedring paa Finansloven, som mange af dem dog havde haabet at naa allerede i Aar. Det forekommer mig ogsaa, at Udsigterne til Lovens Gennemførelse maa siges at være bedre, end de længe have været. Der er egentlig ikke mange Stridspunkter, der nu kunne true denne Lov. Ligesom det ærede Medlem, der talte før mig, tror jeg ikke, at f. Eks. Spørgsmaalet om Tilskuddet til Friskolerne eller Spørgsmaalet om Skolekonsulenten vil medføre nogen alvorlig Fare for Loven. Naar Folketinget og Landstinget have været enige om den Sum, der skulde gives til Friskolerne, og de blot have været uenige om Reglerne for Fordelingen, kan jeg ikke tro, at dette Punkt skulde kunne bringe Loven til at strande, og jeg kan heller ikke tro, at Spørgsmaalet om Skolekonsulenten skulde kunne have denne Virkning. Det vilde være alt for urimeligt, om de, der holde paa denne Konsulent, dersom de ikke kunde faa ham, vilde lade hele Reformen strande af den Grund. Der er kun et eneste Punkt, hvor der endnu kunde være nogen Fare, men jeg haaber, at denne Fare maa blive afværget. Det er desværre paa det Punkt, hvor Vanskelighederne have været hele Tiden, nemlig med Hensyn til Kaldelsen. Med Hensyn til Kaldelsesparagraffen er der jo ogsaa naaet et Stykke frem, idet den Affattelse, som blev vedtagen her i Folketinget i Fjor ved eneste Behandling, nu er godkendt af Ministeriet og Landstinget. Men desuagtet er der jo, som vi alle vide, endnu en Vanskelighed tilbage, idet den Indrømmelse, som Folketinget gjorde i Fjor, hvilede paa en bestemt Forudsætning. Folketinget ønskede, at Skoledirektionerne ikke skulde have det fri Skøn med Hensyn til Lærerens Skikkethed og Værdighed, som de havde haft, og som man mente, de i flere Tilfælde havde brugt paa en uheldig Maade. Men ved eneste Behandling i Fjor gjorde Folketinget den fra dets Side store Indrømmelse, at det gav Skoledirektionen frit Skøn med Hensyn til de indstillede Lærerdygtighed og moralske Vandel. Men naar vi gjorde dette, var det under den bestemte Forudsætning, at dermed vilde det, der havde voldt de største Vanskeligheder, falde bort, nemlig den mærkelige ministerielle Fortolkning af Kaldelsesparagraffen, som gik ud paa, at Skoledirektionen kunde forkaste Indstillingen, naar den ikke efter sit Skøn fandt alle de tre indstillede skikkede og værdige til vedkommende Embede. Ordene i Loven før og Ordene i Forslaget nu ere paa dette

Punkt ganske de samme, og det er jo klart, at der intet som helst vilde være naaet i Retning af Forstaaelse om Sagen, hvis den ministerielle Fortolkning, som har voldt saa megen Forvirring, fremdeles blev høvdet. Man var derfor fra alle Sider — tror jeg nok, jeg tør sige — enig om, at naar Folketinget gjorde sin Indrømmelse, saa var det under Forudsætning af, at Ordene i Paragraffen bleve forstaaede saaledes, som de sproglig lyde, saa at Indstillingen virkelig kun kunde forkastes, naar *ingen* af de tre indstillede fandtes skikkede og værdige. Jeg gaar ud fra, at den højtærede Minister deler denne Forudsætning med os, og jeg haaber, at det ogsaa er noget, som maa klare sig under Forhandlingerne. Jeg vilde betragte det som en Selvfølge, hvis der ikke i den senere Tid var kommet Udtalelser frem, som kunde tyde paa, at det dog ikke fra alle Sider betragtes som en Selvfølge. Der staar saaledes i Landstingets Betænkning nogle dunkle Ord, nogle Ord, som ikke behøve at pege i denne Retning, men som dog ogsaa *kunne* sige noget saadant. Det er disse Ord: „Der vil saaledes kun i hin ene Retning“, nemlig med Hensyn til Skønnets Begrænsning, til Læredygtighed og moralsk Vandel, „ske en Forandring i den Statsmyndighederne hjemlede Kassationsret“. Der er dem, der frygte, at der heri skulde ligge den Mening, at man vil fastholde den tidligere ministerielle Fortolkning, og er det Tilfældet, vil jo hele det Arbejde, der er gjort for virkelig at tilvejebringe en Forstaaelse, være omsonst. Thi en Forstaaelse om et Ændringsforslag som det, vi gik ind paa i Fjor, vilde jo slet intet betyde, naar der ikke tillige var opnaaet Enighed om hele Opfattelsen af den vedkommende Paragraf. Vi vilde jo i saa Tilfælde ikke være komne af Stedet, og det vilde, forekommer det mig, være en højst uværdig Manøvre, hvis man vilde prøve paa at give det Udseende af, at der var opnaaet Enighed, medens hele Grunduenigheden dog var bleven tilbage. Jeg gaar derfor ud fra, at dette ikke kan lade sig gøre. Jeg gaar nu fra, at denne Sag under Lovens videre Behandling vil blive saaledes klareret, at man kan se, der virkelig er opnaaet Forstaaelse om dette Punkt, og er det Tilfældet, venter jeg aldeles sikkert, at Skoleloven vil komme i Havn denne Gang. Jeg vil derfor slutte med at udtale Ønsket om, at denne lille Uvejrssty, som endnu synes at true Sagen, maa forsvinde under dens videre Gang.